

arbejde under, med Glæde se den Tid i Møde, da de skulle være Soldater, det vil være en Skole, som enhver ung Mand har godt af at gennemgaa. Det er ikke en blødsøden og ømskindet Ungdom, vi skulle have oplært, det skal være en Ungdom, der er opdraget til at gøre sin Pligt, og som har faaet sin Oplæring paa fornuftig Maade. Det skal være en Skole, som kan virke opdragende og demokratisk. Det kan være meget godt, at den kan virke styrkende i fysisk Henseende for de unge, der komme fra ensidig Maskinvirksomhed eller fra Landet, hvor de maaske have slidt, naar det sker under Vejledning af Lærere, som Soldaten kan have Agtelse for som Mennesker. Og der er ogsaa ofte Lærere, som Soldaten kan have Agtelse for, men der er for mange Undtagelser, for mange uheldige Elementer, der bør fjernes. Som sagt, jeg mener, at Ondets Rod ligger i de forskellige Skoler, derfra er det, den Aand og Tone skulle udgaa, der skulle virke fornyende og fornyende paa disse Forhold.

Man siger som Undskyldning for Tilstanden i Hæren, at det er ikke en frivillig Højskoleungdom, man i Soldattertjenesten har med at gøre, og som man arbejder med, men at det er tvungne værnepligtige. Det er meget rigtigt, men min og manges Erfaring fra Kasernen og Geledderne lærer os, at vor Ungdom møder med god Villie til at gøre sin Pligt, og at Forholdene ikke ere værre, end at det altid er de gode Elementer, der have Overtaget, naar de blot finde Støtte hos Befalingsmændene. Naar det er Tilfældet, ville de raa og daarlige Individuer, som der selvfølgelig er, ikke kunne forstyrre Arbejdet eller beherske Stemningen. Enhver, der har været Soldat, har erfaret, at det er den dygtige og afholdte Befalingsmand, den, som Mandskabet ser op til med Tillid, der kan faa udrettet noget, faa lært Mandskabet noget og faa de bedste Resultater. Ungdommen er som Voks i hans Haand. Men naar den uduelige og brutale Befalingsmand har Kompagniet, kan han sige: Om igen og om igen, det bliver jo længere jo daarligere. Naar den anden saa tager Kommandoen, er det hele forandret, da gøre de med Flid deres Pligt og gøre det godt. Og have de gjort Arbejdet godt, faa de fri og blive ikke ved med denne evindelige Tærsklen om igen og om igen, thi saa bliver det blot daarligere for hver Gang.

Jeg har ikke omtalt Underofficererne, der have en meget betydelig Del i Arbejdet med Mandskabet og ere dem, der i

Virkeligheden staa Mandskabet nærmest, men jeg har det bestemte Indtryk, at der hos Underofficererne er en god Forstaaelse af det her berørte Forhold, og at de finde det meget ønskeligt, at der foretages en Ændring af de nuværende Befalingsmandskoler. De erkende selv, at der indenfor Underofficererne findes daarlige Elementer, men de have ogsaa Ønsket om og Villie til at faa rensat ud. De ville dygtiggøre sig, og det gøre de paa flere Maader for deres egen Regning og paa egen Bekostning. Vi have her i de foregaaende Aar haft en Bevilling til Underofficerernes Højskoleophold, men den blev strøgen. Jeg beklager, at den blev strøgen, uden at man havde spurgt, om Underofficererne ønskede at bibeholde denne Bevilling eller ikke. Men som Forholdet er nu og har været, er det selvfølgelig, at mangen en ærekræver Mand afholder sig fra at gaa Underofficersvejen, naar Behandlingen er, som jeg har nævnt, og Underofficersstanden bliver derfor ogsaa rekruteret med Personer, der ikke gøre Standen Ære, og som give Soldaterne den samme Konfekt, som de selv have modtaget.

Jeg mener, at Officererne have Hovedskylden for Tønen i Hæren, og det er ogsaa dem, der opretholde den latterlige Kløft mellem sig og Underofficererne. De kunne ikke være i Stue sammen med Underofficerer, de kunne ikke spise sammen med dem, de unge Løjtnanter føle sig højt hævede over enhver veltjent Underofficer. Vilde civile Folk i vor Tid stille sig saaledes, vilde de drukne i Latter og være komplet umulige. Det er det falske Æresbegreb, som intet har med Disciplinen at gøre, det er de gamle Traditioner fra Enevældens Tid, der maa udryddes af vor Hær. Men det kan hverken ske ved Lovparagraffer eller ved Cirkulærer. Et Bevis herfor, mener jeg, blev ført forleden Dag af den højtærede Forsvarsminister, da han her i Tinget oplæste en gammel Forordning af 1792, hvori Frederik VI lod sine Befalingsmænd formane til at behandle Mandskabet godt. Det var Meningen med det, men det er jo en kendt Sag, at Soldaterne fik af Kæppen bogstavelig talt i to Menneskealdrer siden den Tid, og endnu ere vi ikke komne videre, end jeg har nævnt.

I 1893, da Sverige havde faaet sin nye Hærlov med udvidet Værnepligt, udsendte den svenske Krigsminister en Skrivelse til den svenske Hærs Befalingsmænd. Denne Skrivelse indeholder meget godt og rigtigt, og med Formandens Tilladelse vil jeg citere